HTML/CSS könyv

Írta: TFeri.hu

HTML-CSS könyv és referencia

Előszó az új verzióhoz

Még 2004-ben, amikor jelen könyvem eredetijét befejeztem, nem gondoltam volna, hogy ennyire sikeres lett. Sokan és sokszor dicsérték. Köszönet értel Legtöbben azt írják, hogy egy kifejezetten érthető, jól megszerkesztett és összefogott munka. Nem mellékes, hogy sokan referenciaként alkalmazzák, például az érettségire készüléshez is. Most, hogy újraírom a könyvet, remélem, hogy legalább ilyen sikeres lesz, mint a régi verzió.

Jogvédelem

Jelen mű teljes vagy részleges másolata, annak bárminemű (elektronikus, írásbeli vagy nyomtatott) terjesztése a szerző előzetes írásbeli engedélye nélkül tilos! Minden további vita elkerülése végett kérem, keressen meg a http://tferi.hu/kapcsolat oldalon leírtak alapján!

Nos, ennyi bevezető után jöjjön a lényeg: a könyv - kibővített tartalommal! (c) TFeri.hu, 2012.

Tartalom

A HTML logikája
Betűk formázása
Fejezetek és formázásaik
Kapcsolatok
Listák
Ékezetek
Táblázatok
Képek és videók
Keretek (frame-ek)
Egyéb formázások
Body és Meta
Térképek
Kérdőívek
Egyéb elemek
HTML-színkiosztás
HTML-karakterek
HTML nyelvi kódok

A tanfolyamon feldolgozott HTML elemek rövid áttekintése

<!--: Megjegyzés (Description) <!DOCTYPE: HTML-dokumentum típusának leírása (DOCument TYPE) A: Kapcsolat - élő link (Active link) ACRONYM: Acronim beszúrása (ACRONYM) ADDRESS: Postacím - kiírásmód (postal ADDRESS) APPLET: Futtatható elem helye (APPLET) AREA: Kliens-oldali térkép helyének meghatározása (AREA) B: Félkövér betű (Bold) BANNER: Címszalag - nem scrollozható (Banner) BASE: A dokumentum báziscímének meghatározása (BASE) BASEFONT: Alapértelmezett betűkészlet (BASic FONT) BGSOUND: Háttérhang (BackGround SOUND) BIG: Nagyobb betűméret (BIGger font size) BLINK: Villogó betűk (BLINK) BLOCKQUOTE: Szövegblokk (BLOCK QUOTE) BODY: Az egész dokumentum törzsrésze - NEM táblázaté (BODY) BR: Sortörés (BReak) BUTTON: Nyomógomb (BUTTON) CAPTION: Tablázat címe (CAPTION) CENTER: Középre helyezés (CENTER) CITE: Idézet kiárása (CITE) CODE: Programkód kiírásmód (CODE) COL: Oszlop egy táblázatban (COLoumn) COLGROUP: Oszlopcsoport (COLoumn's GROUP) COMMENT: Megjegyzés (COMMENT) DD: Definíció leírása (Definiton Description) DEL: Törölt szöveg (DELeted text) DFN: Definiált kiírásmód (DeFiNition) DIR: Felsorolás-szerű lista készítése (DIRectory) DIV: Szöveg tagolása (DIV) DL: Definíciós lista (DL) DT: Definíciós leírás (Definition Term) EM: Kiemelt írásmód (EMphasize Text) EMBED: Dokumentum beszúrása egy másikba (EMBED) FIELDSET: Mezőelem beszúrása (FIELD SET) FONT: Betű tulajdonságainak szabályozása (FONT) FORM: Kérdőívek létrehozása (FORM) FRAME: Keret beállítása (FRAME) FRAMESET: Keretezés indítása (FRAMESET) H1: Fejezetcím - a legnagyobb értékű (Heading 1) H2: Fejezetcím - 2. legnagyobb (Heading 2)

H3: Fejezetcím - 3. legnagyobb (Heading 3) H4: Fejezetcím - 4. legnagyobb (Heading 4) H5: Fejezetcím - 5. legnagyobb (Heading 5) H6: Fejezetcím - legkisebb (Heading 6) HEAD: Az egész dokumentum fejléce - NEM táblázaté (HEADer) HR: Vízszintes vonal (Horizontal Rule) HTML: Az egész dokumentum kerete (HyperText Markup Language) I: Döntött betű (Italic) IFRAME: Lebegő keretek definiálása (In-line floating FRAMEs) IMG: Kép vagy videó beszúrása (IMaGe) INPUT: Beviteli mező űrlapokon (INPUT field) INS: Hozzáadott szöveg beszúrása (INSert text) ISINDEX: Jelzi a keresőknek, hogy a lap indexelhető (ISINDEX) KBD: Billentyűzetről bevitt adat (KeyBoarD) LABEL: Címke defeiniálása (LABEL) LEGEND: Megadja a FIELDSET elemét (LEGEND) LI: Lista elem (List Item) LINK: Kapcsolat más dokumentummal (LINK) LISTING: Előre listázott szöveg (LISTING text) MAP: Térkép grafikus elemekhez (MAP) MARQUEE: Szöveg mozgatása (scrolling MARQUEE) MENU: Listák menü-szerű felsorolása (MENU) META: Nem megjelenő, de igen fontoselem (META tag) NOBR: Sortörés letiltása (NO BReaking) NOFRAMES: Keretek tiltásakor megjelenő adat (NOn-FRAMES version) NOSCRIPT: Scriptek megjelenítésére alkalmatlan böngészők számára írt rész (NOn-SCRIPTing version) OBJECT: Objektum beszúrása (OBJECT insert) OL: Rendezett/sorszámozott lista (Ordered List) OPTION: Kiválasztásos lista eleme kérdőíveknél (OPTION) P: Paragrafus/bekezdés (Paragraph) PARAM: Változók/paraméterek meghatározása más elemekhez (PARAMeters) PLAINTEXT: Formázatlan szöveg (PLAIN TEXT) PRE: Előre formázott szöveg (PREformatted) Q: Kiemelt szöveg (Quality text) S: Keresztülhúzott szöveg (Strikethrought) SAMP: Irodalmi szöveg (SAMPle text) SCRIPT: Más nyelven írt kódrészlet (script) beszúrása (SCRIPT) SELECT: Kérdésre való kiválasztási lehetőség kérdőíveknél (SELECT) SMALL: Kisebb betűméret (SMALLer font size) SPAN: Érvényességi kör (SPAN) STRIKE: Keresztülhúzott szöveg (STRIKEthrought text) STRONG: Vastagított szöveg (STRONGer text) STYLE: Stílus definiálása egy lapon belül (STYLE) - Csak a folytatásban szerepel! SUB: Alsó index kiírás (SUBscript) SUP: Felső index kiírás (SUPerscript) TABLE: Táblázat (TABLE) TBODY: Táblázat törzse (Table BODY) TD: Táblázat adata (Table Data) TEXTAREA: Hosszabb szöveg beviteli mező kérdőívekben (TEXTAREA) TFOOT: Táblázat lábléce (Table FOOT) TH: Táblázat fejléce (Table Head) THEAD: Táblázat fejléce (Table HEAD) TITLE: Dokumentum címe - NEM táblázaté (TITLE) TR: Táblázat sora (Table Row) TT: Írógépszerű kiírás (TeleType) U: Aláhúzott betű (Underlined) UL: Nem rendezett lista (Unordered List) VAR: Változónév (VARiable) WBR: Sortörés engedélyezése letiltott területen. (WBR) XMP: Mintaszöveg (eXaMPle)

1. fejezet: A HTML logikája

A HTML egy angol mozaikszó. Eredetiben: HyperText Markup Language (=Hipertext jelölő nyelv). Eredeti verzióját a World Wide Web Consortium Címük: w3.org adta ki és a hivatalos szabványt ma is ez a szervezet írja tovább - a gyakorlati technikák alapján. Ezen könyv a HTML 4.01-es szabványát tárgyalja, mely a jelenlegi egyik legelterjedtebb a mai interneten. Pontos URL-je:http://www.w3.org/TR/html401/. A HTML nyelv alapja, mint oly' sok minden informatikai apróságnak, a hétköznapi angol nyelv kifejezései. Maga a nyelv "TAG" ekből áll. (kiejtése: "teg"!)

<EzEgyTag> Ez a közbülső szöveg, amire vonatkozik. </EzEgyTag>

Ezek a bizonyos TAG-ek rendkívül sokfélék lehetnek. Szerencsére a nyelv alapjai igen egyszerűek. Egy HTML-lap megírás után egyből megtekinthető bármelyik Internetes böngészőben - akár kapcsolat nélkül is. Weblap szerkesztésére a legegyszerűbb program egy Jegyzettömb. Fontos, hogy a kész file-nak HTM vagy HTML kiterjesztést adjunk és a névben legyünk meglehetősen kényesek. Ha grafikus környezethez szoktunk, akkor általában hosszabb és többtagú file-nevekben szoktunk menteni. Az internet erre meglehetősen kényes. Saját érdekünkben és azért is, hogy a file minden féle-fajta környezetben jól megtekinthető legyen az oldal, egyszerübb, tagolatlan és ékezet nélküli neveket használjunk. A könyvben végig ilyen file-okat használunk!

Most nézzük meg a legegyszerűbb weblapot!

Egyszerű weblap: (minta1.html)

Minta

<html> Szia, itt vagyok! </HTML>

A dolog lényege, hogy nem kell tagolni a szöveget, nem kell semmi különös formátumos trükköt ismerni, csak a kész anyagot megnézni és már működik is a weblap. Ráadásul egyszerűbb lapok esetén ez minden egyes gépen ugyanígy néz ki. Nem szabad elfelejteni, hogy egy weblapot mindig <html> és <html> tagek közé kell tenni. Ami viszont fontos, hogy a HTML-nyelvben lényegtelen a kisbetû-nagybetû különbsége. Tehát a <hTML>, <html>, <html>, <html> és <html> ugyanazt jelentik! Problémát okozhat, hogy a szöveget nem túl egyszerű formázni. Például próbáljuk ki a következő file-t: (minta2.html)

<html></html>
Egyes sor.
Kettes sor.
Harmas sor.

Ekkor a következő fog megjelenni egy böngésző ablakában:

<u> </u>	Szerkeszté	és <u>N</u> ézel	Ked <u>v</u> ence	k <u>E</u> szközök	< <u>c</u> »	
Viss:	l →
za	⇒
Előre	- 🐼	(
Frissítés		
<u>C</u> ím 🧧	D:\HTML	.\minta2.ht	ml 💌	∂Ugrás]	Hivatkozá	ások
Fores	sor Ket	ter cor				P

Ahhoz, hogy egy szöveg az eredeti formázás szerint nézzen ki a <PRE> tagot kell használni. (PRE=Preformatted - előre formázott) Az előző file helyesen (gy néz ki: (minta3.html)

Ha nem vagyunk hajlandóak szöveg formázásával szórakozni, akkor egyszerűbb megoldás a formázást a böngészőre bízni. Minden sor végén egyszerűen egy
 taget kell tenni, melynek hatására a böngésző automatikusan új sort kezd. Vigyázat! Ennek a tagnek kivételesen nincsen zárótagje! Tehát a helyes - és egyszerű - forma a következő: (minta4.html)

<HTML><PRE>Egyes sor.
Kettes sor.
Harmas sor.</PRE></HTML>

Természetesen az egyes sorokat külön bekezdésben is írhatjuk, de így egyetlen sorban is elérjük a megfelelő hatást.

2. fejezet: Betûk formázása

A dolog igen egyszerű, hiszen lehet egy betű félkövér (Bold = B), aláhúzott (Underlined = U), illetve döntött (Italic = I)

A megfelelő tagek ezek szerint: **Bold**,<U><u>Underlined</u></U>, illetve <>*Italic*</b.

Az előbbi parancsok persze kombinálhatók is: <>Félkövér Dõlt </>>

Egyetlen dologra kell vigyázni csupán: A sorrendet mindig be kell tartani. Gyakorlatban ez azt jelenti, hogy mindig a legutoljára kinyitott tag zárótagját kell leírni. Nézzük a következő - természetesen betűformázási - példát: (minta5.html)

	HTML>
<html></html>	Vastag.
Vastag.	<i>Ráadásul aláhúzott</i>
Megint simán vastag	Megint simán vastag<⁄B>
	Íme a file, ahogy az összetartozó tagek láthatóak.

Kicsit pontosabban fogalmazva: ez olyan, mint egy csomó, egymásba csomagolt doboz. Mivel minden dobozt be akarunk zárni, ezért nyilvánvalóan a legkisebbel kell kezdenünk, majd csak utána haladhatunk fokozatosan a nagyobbak felé. Persze, egy nagyobb dobozban lehet több, kisebb doboz is, de itt is érvényes, hogy előbb a kicsiket kell lezárni és csak utána a nagyot.

1. feladat: Írjon olyan fájlt, amelyben aláhúzott és döntött szöveg is van! (fel1.html)

Ennél eggyel bonyolultabb a betůk méretének változtatása. Természetesen itt is lehetséges a szövegszerkesztőknél megszokott az abszolút méretezés, de szerencsésebb használni a relatív méretezést, ami egy közepes beállításhoz képesti eltérést tesz lehetővé. A közepes méret a 0-ás: (minta6.html)

<html></html>				
Alapméret				

A skála -7-től +7-ig terjedhet.

2. feladat: Írjon olyan fájlt, amelyben a betûméretek fokozatosan növekednek! (fel2.html)

Bár nem szerencsés, de a betűk típusa is változtatható. Ehhez szintén a tagre van szükség, de ezúttal a paramétere a sze helyett a FACE-re lesz szükség, de szeretném kihangsúlyozni, hogy ez nem minden esetben szerencsés, mivel lehet, hogy a honlap készítőjének gépen éppen megvan az a betűtípus, de a leendő felhasználóén nincsen! Mintapélda legyen a következő: (minta7.html)

Persze, ha valamelyik betûtípus hiányzik, akkor az alapértelmezett betûtípust kapjuk helyette.

Ha már a betůk formázásánál tartunk, akkor nem árt tisztázni, hogyan lehet az eddig meglehetősen egyhangú dokumentumainkat kiszínezni. Első körben a betůknek adjunk új színt. Alapértelmezésben minden weblapnak vannak beépített színei, de ezeket nagyon egyszerá felülbírálni! A színezéshez a COLOR paramétert kell használni! A színek nevei a legegyszerűbb angol nevek lehetnek, például: black=fekete, green=zöld, blue=kék, gray=szürke, yellow=sárga, purple=bordó,... Persze a fenti paramétereket lehet keverve is használni, ráadásul a sorrend is lényegtelen! Nézzűk a következő példát:

Ez igen! A fenti példa egy igen rövid kóddal hozható létre: (minta8.html)

<HTML>
Ez igen!
 </HTML>

Tehát a szöveg stílusa "Arial" mérete a normál- (szabványos-)hoz képest 3-mal nagyobb és zöld színů!

Ha a hagyományos színek kevésnek bizonyulnak, akkor lehetőségünk van mesterségesen kevert színek előállítására is. A módszer lényege a három alapszín (R=red; G=green; B=blue) keverése. Bármelyik szín erőssége 0-tól 255-ig állítható, sajnos hexadecimális kóddal. (00-tól FF-ig) A kódsor elejére egy "#" jelet kell rakni. Néhány hagyományos és érdekes szín kódja

a következő:

black = "#000000" = fekete	green = "#00FF00" = zöld	blue = "#0000FF" = kék
gray = "#C0C0C0"= szürke	red = "#FF0000" = vörös	yellow = "#FFFF00" = sárga

Javaslom, hogy bátran kísérletezzen mindenki! Mindezek ellenére a könyv referenciájában található egy sokkal részletesebb színkiosztás!

3. fejezet: Fejezetek és formázásaik

A böngészőkben vannak eleve beépített stílusok, amit érdemes ki is használni. Ezek a címformátumok, pontosabban - jobb magyar kifejezés híján - a "Heading"parancsok. 6 eleve beépített formátum van, sorszám szerint 1-től 6-ig. Az 1-es a legerősebb bekezdés-formátum, míg a 6-os a legkisebb. Apró megjegyzés: a gyakorlatban 2-3 szintű fejezetcímnél csak ritkán alkalmazunk többet!

Nézzük az alábbi (bal oldali) példa megjelenését (a jobb oldalon). (minta9.html)

Ha egy cím túl hosszúra sikeredik, de semmiképpen nem szeretnénk, ha megtörné a böngésző, akkor érdemes használni a NOWRAP paramétert is,

pl.: <H1 NOWRAP> Ezt nem szabad megtörni! </H1>

Különleges lehetőség a <BANNER> is, mivel ez egy soha nem scrollozható címszalagot takar! </BANNER> Ezzel a tulajdonsággal nem szabad visszaélni, mert kisebb felbontású monitorokon lehet, hogy nem marad scrollozható rész! Csak Netscape-ben!

Másik lehetőség a <DIV> használata, amely különböző részekre (fejezetekre, bekezdésekre) tagolja a szöveget. <DIV> Legfontosabb paraméterei: ALIGN="center/left/right" - igazítás; DATAFORMATAS="text/html" - adatformátum sima szöveg vagy html-kód; TITLE="mit írjon ki" az egér fölé érkezésekor.

Az automatikus sortördelés letiltható a <nobr> és a </nobr> parancsokkal. Ez feloldható menet közben a <wbr> taggel, de ennek nincsen zárótagje.

Fontos megjegyzés, hogy soha ne egyetlen képernyőméretre optimalizáljuk a megjelenést (pl.: 1024*768), mivel mindig sokféle monitor van egyszerre a piacon!

Ezeket az eleve beépített mintákat persze módosíthatjuk is, de ez csak pár fejezettel később kerül sorra!

Ha már egy résznek címet adtunk, akkor érdemes megtölteni tartalommal is! Egy-egy külön gondolatot érdemes egy-egy külön bekezdésbe írni. Új sort már tudunk kezdeni a
 tag segítségével, de ez valamivel több, mint egy egyszerű új sor, mivel itt egész bekezdéseket lehet írni, ráadásul rendezni is lehet! Minden hagyományos szövegszerkesztő és táblázatkezelő programban megszokhattuk, hogy lehet balra (left), jobbra (right) és középre (center) rendezni. Az internet eleve a legkülönfélébb típusú gépekbe van bekötve, ezért igen gyakran előfordulhat, hogy a legkülönfélébb képernyőfelbontású monitorokon jelenik meg az a - számunkra kiválóan elrendezett - szöveg, amit mi meg szeretnénk jeleníteni. Ekkor lesz értelme, hogy bekezdésekben gondolkozzunk, mivel minden egyes paragrafust másként tudunk elrendezni. A paragrafust keretbe záró tag a <P> és a </P>. Itt az új sorral ellentétben van lezárójel is! Automatikusan minden paragrafus balra zárt, de az ALIGN="hogyan" paraméter segítségével lehet másféleképpen is.

Ez például balra van zárva. Alapértelmezés.	Ez például középre van rendezve (zárva).	Ez például jobbra van zárva.
Kódolása:	Kódolása:	Kódolása:
duma	centrum	jobb

Bár az internettől sokáig idegen volt, de megjelent a hasábszerű elrendezés. (ALIGN="justify") Ezt is lehet alkalmazni, de ettől sajnos relavív lassabb lehet a weblap megjelenése egy kisebb számítási képességű lapon. Az egész file (és képe) egybefüggően a következő lesz: (minta10.html)

	🚰 D:\HTML\minta10.html - Micr 🔳 🗖 🗙
	<u> </u>
	↓ → → → → → → → → → → → → → → → → → → →
<html></html>	🖸 🖆 0.html 💌 🄗 Ugrás 🛛 Hivatkozások 🎽
bal
centrum
jobb
jobb
hasábosan
bal
centrum
jobb
	hasábosan 🗾
	💋 Ké 🛛 💭 Sajátgép 🍂

Szintén javasolt néha napján alkalmazni a <nobr> és a </nobr> tag-eket, melyek segítségével megakadályozhatjuk, hogy egy fontos szöveg (például név) belsejét megtörje a böngésző. Szintén lehet alkalmazni a vízszintes vonalakat. A legegyszerűbb <HR> tagnek nincsen záróeleme, mivel csak egy szimpla vízszintes vonalat húz. Paraméterei lehetnek többek között: COLOR="színkód". (vonal színe) - Csak az Explorerben! Egyes alternatív böngészők már használják.

ALIGN="left/center/right" (merre rendezze a vonalat)

NOSHADE (ne legyen 3-dimenziós árnyéka a vonalnak)

SIZE=n (milven vastag legven a vonal - pixelben; alapértelmezés; 1)

TITLE="kiírás" (mit írjon ki a böngésző, amikor a vonal fölé kerül az egér)

<A

WIDTH="n" (milyen hosszú legyen a vonal százalékban vagy pixelben. Alapértelmezés: 100%)

Természetesen vannak még betűformázások, de az legyen kicsit később!

4. fejezet: Kapcsolatok

Az egész internet lényege a kapcsolatok, avagy a hiperlinkek megléte. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy egy sima egy objektumhoz (sima szöveg, kép vagy részlete, nyomógomb, stb) hozzárendelhetünk az egész internetről egy másik objektumot. Ha például a saját honlapomra akarunk írni egy hivatkozást, akkor a következőt kell beírni a weblap megfelelő helyére: (minta11.html)

 Hivatkozás

Megjelenéskor ez a "Hivatkozás" nevû szöveg általában aláhúzva jelenik meg és a már jól ismert Windows-cursor 🛛 🏷 átalakul mutató kézzé: 🖑

Tehát, mint a példán is látható, az<a> tag hivatkozást jelent. Ha simán egy egész webkikötőre szeretnénk hivatkozni, mint a fenti példában is, egyszerűen be kell írni a TELJES nevét. (Általában működik http és www nélkül is, de lehet, hogy némileg lassabban! Célszerű minden esetben a teljes verziót beírni, mivel így szinte biztosan jó lesz.) Némileg módosul a helyzet, ha a webkikötő belső felépítését is ismerve nem az egész iskolára szeretnénk hivatkozni, hanem például a "Számítástechnika kezdőknek" könyv kezdetére. Ekkor a helyes hivatkozás a következő lesz: (*minta12.html*)

 Könyv legeleje

Ha azon az adott könyvtáron belül szeretnénk hivatkozni, ahol a kiindulási file található, akkor elegendő a file nevét megadni. Például, ha az alábbi minta13.html-ből szeretnénk hivatkozni az előző fejezet végén lévő minta10.html-re, akkor a következő kódot kell használni: (minta13.html)

 Azonos könyvtárban

Egy adott (nagyméretû) file-on belül is tudunk ugrani, de itt picivel bonyolultabb a dolog, ugyanis a file-on belül kell létrehozni egy "címkét". Ez tulajdonképpen egy láthatatlan könyvjelző, amit bármikor fel tudunk lapozni. Kódja: Nézzünk egy példát: (minta14.html)

Természetesen nem csak http- szabvány szerinti file-ra utalhatunk, hanem ftp-re, illetve *E-mail*-re is. Ezen kívül ha ismerjük az adott szerver DOS-struktúra szerinti felépítését, akkor hivatkozhatunk rá a jó öreg DOS szerint is, mint a cp-parancsnál. Persze még van számos kisebb szabvány is (gopher, news, ...), de ezek mostanra már szinte teljesen kikoptak a hétköznapi használatból.

feladat: Írjon egy olyan fájlt, amelyben link van a szerző honlapjára (tferi.hu), a Microsoft-ra (microsoft.com) és a Netscape-re (netscape.com)! (fel3.html)
 feladat: Írjon egy olyan fájlt, melyben hivatkozik a Netscape FTP-re, valamint a szerzőnek küld E-mailt (hivatalos@tferi.hu)! (fel4.html)

5. fejezet: Listák

Az Internet kezdetekor szöveges volt szinte minden hozzáférés, éppen ezért az áttekinthetőség kedvéért rendkívüli fontossággal bír mindenféle lista és felsorolás. A legegyszerűbb a rendezés nélküli lista. (**Unordered List = UL**) Ennek minden egyes eleme a listatag. (**List Item = LI**) Ennek a tag-nek nincsen zárórésze. Lássuk a következő példát: (*minta15.html*)

Természetesen lehet rendezett is a lista (Ordered List = OL). Ha az előbbi file-ban kicseréljük az taget -re, akkor a következő lesz a lista! (minta16.html)

	🚰 D:\HTML\minta16.html - Microsof 🗖 🗖 🗙
	<u> </u>
<html>
</html>	↓ → × ⊗ ×
Vissza Előre Leállítás
li> Elsö elem	] <u>C</u> ím 🖉 D:\HTML 💌 🔗 Ugrás 🛛 Hivatkozások »
Harmadik elem

 | 1. Első elem
2. Második elem
3. Harmadik elem |
| | 🖉 Kész 🛛 🖳 Sajátgép 🥼 |

Rendezett lista esetén az <L> egyik paramétere megszabja a lista típusát.

- Type = 1 a listaelemek számok.
- Type = a a listaelemek kisbetûk.
- Type = A a listaelemek nagybetûk

Type = i - a listaelemek kicsi római számok.

Type = I - a listaelemek nagy római számok.

Ugyanezen paraméterek megjelenhetnek az elemnél is, ráadásul lehet egy START=n elem is, ami a kezdőértéket adja meg! Definíciós listát is készíthetünk, ahol egyszerűbb fogalmakat lehet megmagyarázni. (Definition List = DL). Az egyes elemeket és fogalmakat<DT>-vel jelöljük, (Definition Term) míg magyarázatukat <DD>-vel. (Definition Description) (*minta17.html*)

| <html>
<dl>
<dt>1. fogalom
<dd>az 1. fogalom magyarázata
<dt>2. fogalom magyarázata
</dt></dd></dt></dl>
</html>	D:\HTML\minta17.html_2.html - Microsoft In D:\HTML\minta17.html_2.html - Microsoft In Fáil Szerkesztés Nézet Kedvencek Eszközöl »
	Vissza Előre Leállítás Frissítés
Úm D:\HTML\minta17.html C Ugrás Hivatkozások »
1. fogalom
az első fogalom magyarázata |
| | 2. fogalom
a második fogalom magyarázata
Kész |

Természetesen ezeket a mintákat némi kiegészítő tudással kicsit át is variálhatjuk, (lásd CSS-file-ok), de ez nem egy ilyen alapfokú tanfolyam dolga!

6. fejezet: Ékezetek

Némi kiegészítés az eredeti verzióhoz: amikor a könyv eredetijét írtam, akkor ez a fejezet még kiemelt fontosságú volt. Azóta ez jócskán csökkent, ugyanis a kódlapok (később lesz szó róluk) olyan mértékben elterjedtek, hogy gyakorlatilag megkerülhetetlenek. Óriási előnyük: immáron már nem kell szenvedni az egyes ékezetes karakterek kódjaival. Így ezt a fejezetet inkább csak, mit érdekességet ajánlom!

Az ékezetek nem mindig és könnyedén használhatóak a HTML-nyelvben. Eleve a dolog azért problémás, mert rengeteg nemzeti nyelv van a világon, viszont az internet alapvető nyelve a meglehetősen kicsi karakterkészlettel rendelkező angol. Az egyik lehetséges megoldás az, hogy mindenki csak a saját nemzeti nyelvén készült honlapokat láthatja. Nyilvánvaló, hogy ez mereven ellentmond a web nemzetköziségének. Ráadásul eleve lehetetlenné teszi a nyelvtanulást.

Másik verzió, hogy eleve minden nemzeti nyelv összes karakterét beépítjük a böngészők összes verziójába, de ezzel a képírásos keleti nyelvek (kínai, japán, koreai, stb.) hatalmas mennyiségû jelkészlete miatt a méret drasztikus növekedését érjük el. Lehetséges középút, hogy minden alapvető (angol) karakternek van egy egyszerû (1 byte-os) kódja (aki ismeri: ez az ASCII kód). Gyakorlatilag ez a sima, egyszerû "ekezet ne'lku:li i'ra'smo'd". Ezt persze érdemes repülő ékezetekkel kombinálni, mint az előző példában. Ha ennél többre vágyunk, akkor trükközni kell. Az ékezetes betûk viszonylag egyszerûek, mivel az alapvető (angol) karakter köré az **&**xacute; kombináció kell írni, ahol az "x" az adott karaktert jelöli. De itt van egy táblázat is - a jobb érthetőség kedvéért!

$\dot{A} = \Á: \dot{E} = \É: \dot{I} = \Í: \dot{O} = \Ó: \dot{U} = \Í: \dot{O} = \Ó: \dot{O} = Ó: Oacute: \dot{O} = Ó: Oacute: Oacu$	Jacute:

á = á é = é í = í ó = ó ú = ú

Mint a fentiekből is látható itt kivételesen FONTOS a kisbetû-nagybetû különbsége!

Ha rövid dupla ékezet kell, akkor a &xuml; kombinációt kell alkalmazni, míg az ő karakterhez a õ kombináció kell vagy az û-höz az û

Ö = Ö	Ü = Ü	Õ = Õ	Û = Û
ö = ö	ü = ü	õ = õ	û = û

A legjobb jóindulat ellenére is előfordulhat, hogy nem minden karakter jelenik meg pontosan, mivel egyes Windows betűkészletekben nem feltétlenül találhatók meg (az USÁ-ból nézve) igencsak egzotikus magyar ékezetes karakterek. Természetesen vannak még speciális karakterek, például a "<" és a ">" jeleket helyettesítő kódok is.

< = < (less th	han) > = > (greater than)	= (space)	¢ = ¢ (cent-jel)	£ = £ (font-jel)
¥ = ¥ (yer	n-jel) & = & (angol és-jel	) © = © (copyright)	® = ® (registered)	ä = ä (umlautos a)

Ha valakinek eddig gondjai támadtak az ékezetes karakterekkel, akkor remélem, hogy ez a pár mondat megoldja! 5. feladat: Írja le a következő ékes magyar kifejezéseket -HTML kóddal: hosszúszárú cipőfüző, illetve árvíztûrő tükörfúrógép.

Még egy apró megjegyzés, ami később nyer fontosságot. Az előző módszerrel gyakorlatilag bármelyik nyelv karakterét le tudjuk írni, ha az bele van építve a HTML-szabványba. Ha nincsen, akkor a <HTML> tag után közvetlenül be kell gépelnünk a következő részletet - PONTOSAN!.(*minta18.html*) Magyarázat: ez a magyar nyelvű betűkészletet jelöli, így a gépelés közben nem kell fiyelnünk az ékezetes karakterekre.

<head></head>
<meta content="text/html; charset=utf-8" http-equiv="Content-Type"/>

Eme segítséggel már nyugodtan gépelhetünk, mint az a 18. mintából is látható! A pontos jelentésről majd (sokkal) később, mivel most fontosabb az alapok folytatása.

5. feladat: Gépelje be a fenti két szöveget! (fel5.html)

7. fejezet: Táblázatok

Nos, elértük a HTML nyelv egyik legjobban megjeleníthető objektumát: a táblázatokat. Maga a táblázat tagje igen egyszerů: <TABLE> és </TABLE>. Ezen belül viszont sok minden lehet. Minden egyes sort <TR> és </TR> közé kell zárni, míg minden egyes cella tartalmát <TD> és </TD> közé. Ha semmi különös bonyolítást nem szeretnénk, akkor már el is készíthetjük az első táblázatot! (*minta19.html*)

Íme az eredmény:

<himl></himl>				
1. sor 1. cella				
1. sor 2. cella				
2. sor 1. cella				
2. sor 2. cella				
3. sor 1. cella				
3. sor 2. cella				

	D:\HTML\minta19.html - Microsoft Internet Eáil Szerkesztés Nézet Kedyencek Eszközöl » Vissza Eőre Leállítás Frissítés Im D:\HTML\minta19.html · Microsoft Internet Pissités Im D:\HTML\minta19.html · Microsoft Internet Pissités In sor 1. cella 1. sor 2. cella 2. sor 1. cella 2. sor 2. cella 3. sor 1. cella 3. sor 2. cella
	🖉 Kész 🔛 Sajátgép

Ahhoz, hogy kicsit szebbé tegyük a táblázatot, érdemes <TABLE> tagbe különböző paramétereket beleírni.

A legegyszerűbb a táblázat igazítása: <TABLE ALIGN="left"> Ez az alapeset. </TABLE> Persze lehet középre (center), illetve jobbra (right) is igazítani.

A második lehetőség a keret vastagsága. **<TABLE BORDER=0>** Ez az alapeset. **</TABLE>** A vastagság képpontokban mérendő és egész szám lehet. Szokásos érték: 1 és 5 között.

A harmadik lehetőség látszólag felesleges, mivel érdemes az oszlopokat megszámolni és ezt a táblázat fejlécébe beírni. <**TABLE COLS=3>** 3 oszlop lesz!</**TABLE>** Negyedszerre érdemes figyelembe venni, hogy a táblázatot lehet (és érdemes is) színezni. <**TABLE BGCOLOR="red">** Ez a hagyományos színekkel vagy kódokkal történik </**TABLE>**.

Lehet egy kép is a háttér. Lásd:

Persze nem csak a táblázat hátterét, de a kereteket is lehet színezni! **<TABLE BORDERCOLOR="yellow">** Így zöld lesz a keret színe. **</TABLE>**. Saját tapasztalat, hogy a színekkel mértékkel kell bánni!

Az egyes cellákat nem kell összezsúfolnunk, mivel a cellákat ki lehet bélelni. **<TABLE CELLPADDING=2>**. Ez a cellahatár és az adat távolságát mutatja meg. Alapeset a 0. **</TABLE>**.

Persze az egyes cellákat sem kell mindig összezsúfolni, így a CELLSPACING használatával nagyobb lehet a cellahatárok közti távolság. Alapeset: 0.

Az egyik legfontosabb lehetőség maradt a legvégére: a táblázatnak nem kell kitöltenie az ablak egészét, hanem a **<TABLE WIDTH="50%">** paraméter segítségével megadható, hogy hány százalékot töltsön ki. **</TABLE>** Ha csak simán egy szám szerepel a **WIDTH** után, akkor százalék helyett képpont lesz az értelmezés.

A fenti paraméterek persze kombinálhatóak! A következő táblázat például jobbra igazítva, 2-es keretvastagsággal, 2 oszloppal szürke háttérszínnel és piros keretekkel készült a böngészőablak 60%-ára. A cellák bélése 2, akárcsak a cellák közti távolság is. (*minta20.html*)

Paraméter angolul	Magyarul	Lehetséges értékek
ALIGN	igazítás	left/right/center
BORDER	keretvastagság	0, 1, 2, 3,
COLS	oszlopok száma	1, 2, 3, 4,
BACKGROUND	háttérszín	szín neve vagy kódja, esetleg kép URL-je
BORDERCOLOR	keretszín	szín neve vagy kódja
WIDTH	táblázat szélessége	pixelszám vagy %

<html></html>
<table align="RIGHT" border="2" cellpadding="2</th" cellspacing="2"></table>
COLS=3 WIDTH="60%" BGCOLOR="#FFFF00" BORDERCOLOR="red">
>
<bparaméter angolul<="" b=""></bparaméter>
ALIGN
igazítás
left/right/center
BORDER
keretvastagság
0, 1, 2, 3,
COLS
oszlopok száma
1, 2, 3, 4,
ACKGROUND
háttérszín
szín neve vagy kódja, esetleg kép URL-je
>BORDERCOLOR
keretszín
szín neve vagy kódja
VIDTH
td>táblázat szélessége
pixelszám vagy %

6. feladat: Készítsen néhány nyomtatott magyar napilapról egy táblázatot, mely tartalmazza a lap címét és a webcímét! A táblázatnek legyen kerete! (fel6.html)				

További lehetőségek

Egy táblázatnak címet is adhatunk. Ezt a **<TABLE>** szimbólum után kell írni a következő minta szerint: (*minta21.html*) Szabályozható, hogy hová kerüljön a cím **<CAPTION** ALIGN="TOP"> felülre kerül - alapértelmezés. **</CAPTION>**.

További lehetőségek: bottom = alulra és középre, center = középre, left = balra, right = jobbra.

Függőleges helyzetet szabályozhatjuk a VALIGN paraméterrel. Minta: **<CAPTION VALIGN="TOP">** - Alapértelmezés = A táblázat címe a táblázat fölé kerül. Másik lehetséges érték: **BOTTOM** = a cím alulra kerül.

A két paraméter persze együtt is használható!

	🚈 D:\HTML\minta21.html - Microsoft Internet E 💻 🗖 🔀
	🗍 Eáil Szerkesztés <u>N</u> ézet Ked <u>v</u> encek <u>E</u> szközök » 🔢
<html></html>	Vissza Előre Leállítás Frissítés »
<caption> Ez a cím </caption>
Ez a táblázat eleme	
	Ez a táblázat eleme
	🖉 Kész 🔰 🛄 Sajátgép

Szükség esetén két vagy több cellát is összevonhatunk, mint ez a következő példában látható! (minta22.html) A cellafeszítés (colspan) tipikus használata látható itt:

<html></html>	D:\HTML\minta22.html - Microsoft Internet Explorer - [Kapes
1. sor 1. elem
1. sor 2. elem	Fail Szerkesztes Nezet Kedyencek Eszkozok Sugo ↓ → ⊗ ♪ ♪ > Vierza Film ↓ ↓ ↓
1. sor 3. elem
1. sor 4. elem	[
2. sor 12. elem
2. sor 3. elem	1. sor 1. elem 1. sor 2. elem 1. sor 3. elem 1. sor 4. elem 2. sor 12. elem 2. sor 3. elem 2. sor 4. elem
2. sor 4. elem	₩ Kész Sajátgép
	Függőlegesen ugyanez: ROWSPAN.

Minden egyes cella tartalmát darabonként is igazíthatjuk <TD ALIGN="LEFT"> Balra rendez - alapértemezés </TD> Lehet középre (center) vagy jobbra (right) is rendezni.

Természetesen egyenként is lehetőségünk van a cellák szélességének állítására is az egész táblázat szélességére alkalmazott индтн paraméterrel.

Minden egyes cellához lehet rendelni egy címet is, mely akkor jelenik meg, ha az illető cella fölé kerül az egér. < to titLe="cim"> elem tartalma </to>.

Hosszú szövegeknél előfordulhat, hogy egy sornál több is lehet 1-1 cella tartalma. Ilyenkor jól jöhet a <**TD VALIGN="CENTER"**> paraméter </**TD**>, ahol **valign** = vertical align = függőleges rendezés. Lehetséges értékek: **center** = közép; **top** = fent; **bottom** = alul; **baseline** = a betűk szintjének aljához igazítja az objektumot.

Ennek némileg ellentmond, hogy ha semmiképpen sem akarjuk, hogy egy cellában a szöveget megtörje, akkor használhatjuk a **NOWRAP=TRUE** paramétert a **TD** tag-ben. Ekkor a cellatartalom nem kerül törésre. Alapértelmezés: **NOWRAP=FALSE**. (azaz a cellatartalom törhető.)

Cellánként is lehetőség nyílik háttérszín (BGCOLOR), illetve háttérgrafika (BACKGROUND) definiálására, azért csak óvatosan a díszekkel...

Külön lehetőségünk van <TH> táblázat fejlécének - table heat «лн» és «тғоот» táblázat láblécének - table foot «лгоот» definiálására is, bár ezt a nem-Microsoft böngészők nem tudják igazán megjeleníteni.

Értelemszerűen létezik a táblázatnak a törzse is. Ez a <TBODY> és a </TBODY> közé kerülhet.

Ha egy táblázatot 3-dimenzós módban (többfajta keretszínnel) szeretnénk látni, akkor erre is ad lehetőséget a HTML nyelv újabb definációja, de csak a tagben. Ilyen lehetőség a BORDERCOLORLIGHT és a BORDERCOLORDARK, amint ez a következő példában is látható:(*minta23.html*)

					🖉 D:\HTML\minta23.html - Microsoft Internet Explorer 📃 🖸 🏾	ĸ
					Eájl Szerkesztés <u>N</u> ézet Ked <u>v</u> encek <u>E</u> szközök <u>S</u> úgó	
					← → ⊗ Image: Constraint of the second secon	*
<h.< td=""><td>TML></td><td></td><td></td><td></td><td>🖸 🖉 m 🖉 D:\HTML\minta23.html 🔹 🌈 Ugrás 🛛 Hivatkozások ²</td><td>»></td></h.<>	TML>				🖸 🖉 m 🖉 D:\HTML\minta23.html 🔹 🌈 Ugrás 🛛 Hivatkozások ²	»>
<ta
bor
A</ta
ble border="4"
dercolordark="green">
\ többi lényegében ugya	cols="4"
naz, mint az elő:	bordercolor="red"
zõ file-ban.	bordercolorlight="gray"	Fejléc lenne 1. sor 1. elem 1. sor 2. elem 1. sor 3. elem 1. sor 4. elem 2. sor 12. elem 2. sor 3. elem 2. sor 4. elem	]
						1
					🖉 Kész 🔰 📕 Sajátgép	11.
Ezel	k után már bátran neki leh	et állni táblázatok	formázásának és kitöltése	ének!		

8. fejezet: Képek és videók

Valamirevaló weblap semmit sem ér képek és látványosabbnál látványosabb animációk, esetleg videók nélkül. A kép beszúrása is ugyanolyan egyszerű, mint az eddigi legtöbb parancs: ****, ahol IMG = image = kép/látvány; SRC = source = forrás. Záróelem nincs, akár a **
** tagnél. Ha a forrásfile azonos könyvtárban van a weblappal, akkor simán be lehet írni a file nevét. Ha az adott weblap környezetéből kell vennünk egy forrásfile-t, akkor a jól ismert DOS-struktúra szerint utalhatunk rá; ellenben ha teljes hivatkozás kell URL-lel, akkor a hiperhivatkozásoknál megismert módszert kell alkalmaznunk.

Támogatott formátumok - a W3.org szabványügyi szervezet hivatalos forrása szerint:

- .avi Audio-Visual Interleaved (AVI)
- .bmp Windows Bitmap (BMP)
- .emf Windows Enhanced Metafile (EMF)
 .gif Graphics Interchange Format (GIF)
- .jpq, .jpeq Joint Photographic Experts Group (JPEG)
- .mov Apple QuickTime Movie (MOV)
- .mpg, .mpg Motion Picture Experts Group (MPEG)
- .png Portable Network Graphics (PNG)
- .wmf Windows Metafile (WMF)
- .xbm X Bitmap (**XBM**)

A képet követő szöveg helyzetét az ALIGN paraméter rendezi. Értékei: Absbottom (=abszolút alja), Absmiddle (=abszolút közép), Baseline (=alapvonal), Bottom (=alja), Left (=balra), Middle (=középre), Right (=jobbra), Texttop (=szöveg közepére), valamint Top (=tetejére).

Hasznos lehet, ha a kép(ek) miatt egy ténylegesen üres sort behúzunk. Ilyen esetekben érdemes használni a jól ismert **<BR CLEAR=ALL>** tag-et, mely után a szöveg csak a kép alatt folytatódik.

Ha túl nagy a kép, akkor érdemes a letöltés előtt egy sima helyettesítő szöveget kiiratni az **ALT="text"** paraméterrel, ahol értelemszerűen a text helyett kell beírni a szöveget. Természetesen meg lehet adni a kép keretének vastagságát is a szokásos **BORDER** paraméterrel - pixelben megadott egész szám.

Érdemes megadni a kép szélességét (WIDTH), valamint magasságát (HEIGHT) - persze szintén képpontban, hogy a kép letöltésétől függetlenül a böngésző már tudja rendezni az oldalt, de ezt a párost lehet használni a kép átméretezéséhez is!

Néha jól jöhet egy kis helyet hagyni a grafikus elem alatt és felett (VSPACE), illetve balra és jobbra. (HSPACE).

Gyakori megoldás, hogy a kiváló minőségű (és ezért lassan letöltődő) kép helyett először egy gyenge felbontású, de még éppen, hogy látszató "piszkozatot" löknek ki a weblapra. A LOWSRC paraméter már csak azért is hasznos, mert így a nem kívánt kép teljes letöltését nem kell megvárni. Természetesen itt is meg kell adni a teljes forrást.

Egy teljes kép letöltését lehet látni a következő file-ban: (minta24.html)

<HTML>

 </HTML>

Betölthető file-ok az Explorerbe és a Firefox-ba egyaránt: GIF, JPG, JPEG és PNG. Ha sima animációs GIF-eket szeretnénk betölteni, akkor ez semmi gondot sem jelent. Például a bal oldalt látható "kukac" is így forog. Ellenben a videók már több gondot okozhatnak. Ilyenkor a kezdéskor a forrásfile megadásánál SRC helyett DYNSRC-t kell használni. (DYNSCR = Dynamic Source). Használható file-kiterjesztések az MPG, MPEG és az AVI, bár ez utóbbival a a régebbi Firefox-oknak gondjai lehetnek.

E-MAIL Egy videórészletet persze többször is le lehet játszani a LOOP paraméter segítségével. Alapértelmezés LOOP=1. Végtelen lejátszást érhetünk el a LOOP="-1" (esetleg a LOOP="infinite") adat segítségével.

Csak az Explorerben használható paraméter a LOOPDELAY, mely ezredmásodpercben szabályozza, hogy két lejátszás között mennyi idő teljen el.

9. fejezet: Keretek (frame-ek)

		🚰 D:\HTML\minta26.html - Microsoft Internet Explorer - [Kapcsol 💶 🗖 🗙
		Eáji Szerkesztés <u>N</u> ézet Ked <u>v</u> encek <u>E</u> szközök <u>S</u> úgó
A HTML oldalak ogyik logbaszposabb rósza a korotok (apgalul:		↓ ↓ </td
FRAME-ek) használata. Ezt a szomszédos dokumentum is bizonyítja.	<html>
<frameset< td=""><td>🖸 🖆 D:\HTML\minta26.html 💽 🥜 Ugrás 🛛 Hivatkozások 🎽</td></frameset<></html>	🖸 🖆 D:\HTML\minta26.html 💽 🥜 Ugrás 🛛 Hivatkozások 🎽
(minta26.html) A felépítése gyakorlatilag igen egyszerű, mivel a két
keret külön-külön is felhasználható és minden hivatkozhat mindenre.
Amint ez a forráskódban is látható, a kereteket két tag: a <frameset>
és a <frame/>. Természetesen a <frameset>-ben százalékosan,
illetve pixelesen is megadható a keretek aránya. Szükség esetén több
keret is egymásba ágyazható. A vízszintes felosztáshoz a "rows"
szócskát kell használni, míg a függőleges felosztáshoz a "cols"
szükséges.</frameset></frameset> | rows="50%,50%">
<frame
SRC="fel1.html">
<frame
SRC="fel2.html">

</frame
</frame
 | <u>Ez a szöveg.</u> |
| | | Nem Les z túl RÖvid |

Egyéb paraméterek is lehetségesek: A BORDER=n paraméter a keretek közötti helyet adja meg képpontban (=pixelben). Alapértelmezés: 1.

A keret színét a BORDERCOLOR="színkód" határozza meg, amint ezt előbbiekben is láthattuk.

Ha nem szeretnénk keretvonalat, akkor a **FRAMEBORDER="no"** paraméter kell. Vigyázat! Így a lapunk könnyen áttekinthetetlen lehet! (Ellentéte: **FRAMEBORDER="yes"**) Ha szeretnénk felkészülni régebbi böngészőkre is (Explorer 3-asig és Netscape 2-esig bezárólag), akkor érdemes használni a <NOFRAMES> taget is, melynek záróértéke természetesen a </NOFRAMES>, amint ez az alábbi példában is látható: (*minta27.html*). Tény, hogy a mai, modern böngészőkben erre már nem kell felkészülni!

<html></html>	
<frameset< td=""><td></td></frameset<>	
COLS="100,*">	
<frame< td=""><td></td></frame<>	
SRC="fel1.html">	
<frame< td=""><td>Ha valaki szeretne felkészülni ilyen igényekre is, akkor kénytelen elkészíteni a keretek nélküli verziót is - sajnos.</td></frame<>	Ha valaki szeretne felkészülni ilyen igényekre is, akkor kénytelen elkészíteni a keretek nélküli verziót is - sajnos.
SRC="fel2.html">	
<noframes></noframes>	Még valami: ha nem feltétlenül kell, akkor ne adjuk meg minden frame vastagságát - főként pixeles értéknél tilos ezt tenni! Ilyenkor érdemes a bal
<body></body>	oldali példa 2. sorában látható csillagot (*) használni, ami a jó öreg DOS-os hagyományok szerint a maradék részt jelenti, azaz a mindent.
Hát ez nem nyert!	

Persze lehetőség van arra is, hogy az egyes keretekkel külön is trükközzünk. A legegyszerűbb a scrollozás. A paraméter lehetséges értékei: SCROLLING = NO, YES, illetve AUTO. (NO = tilos a scroll; YES = mindig megjelenik a gördítőcsík; AUTO = Csak akkor jelenik meg a csík, ha az szükséges - ez az alapérték.) Az SRC után természetesen a forrásfile-t kell írni.

AZ SKC utan termeszetesen a forrasme-t kell inn.

A NORESIZE (külön érték nélküli) paraméter megakadályozza, hogy a felhasználó átméretezhesse a weblap kereteit. Ellentéte a RESIZE.

Itt is van lehetőségünk a keret színének megadására a BORDERCOLOR="színkód" (vagy név) segítségével, de véleményem szerint szerencsésebb a FRAMESET tagben a szín megadása

A MARGINHEIGHT=pixelszám segítségével az egyes keretek tetejétől és aljától való távolságot lehet megadni.

Hasonlóan a keret bal és jobb oldalától való távolságot a MARGINWIDTH=pixelszám paraméterrel állíthatjuk.

A TITLE="kiirandó duma" paraméter hatására a beírt szöveg (jelenleg: kiirandó duma) meg fog jelenni a tippek sorban a böngésző legalján, ha az egérrel föléje megyünk.

A legfontosabb paraméter még hátravan. Ez a NAME="ablak_neve". Sok értéke van, melyek azt határozzák meg, hogy hová kell megnyitnia az új file-t egy rákattintáskor. Figyelem! Ezt csak úgy tudjuk használni, hogy a megnyitásra használt tagbe bele kell illeszteni a TARGET="ablak neve" paramétert is! Az ablakokat tetszőlegesen el lehet nevezni és érdemes is ezzel élni, ha elég bonyolult a lap hivatkozása. Az ablakok lehetséges - beépített - nevei: "_self" = önmagába nyitja meg; "_blank" = egy tiszta, névtelen lapban nyitja meg; "_parent" = a lapot a közvetlen szülőjében nyitja meg, ahonnan eredtek a linkek; "_top" = az ablak teljes méretében nyitja meg az új linket. A félreértések elkerülése végett szeretném kihangsúlyozni, hogy a beépített nevek előtt egy alsó vízszintes vonás van! (Általában: jobb SHIFT és a mellette lévő mínusz a billentyúzeten.)

Összegezve:

A "_self" paraméter esetén a megfelelő frame helyébe töltődik az oldal.

_parent" paraméter esetén a megfelelő frame fölé töltődik az oldal. А

A "_top" esetén legfölülre.

A "_blank" paraméter esetén egy vadonatúj böngésző ablakába.

Az "ablakneve" paraméter használata esetén a megadott nevű keretben nyílik meg a hivatkozás.

A " search" paraméternél a link a böngésző kereső-paneljába töltődik be. Minimum Explorer 5-nél használható.

_media" esetén a link a böngésző MediaBar nevű részébe (magyarul: multimédia panel) töltődik be. Minimum Explorer 6-nál használható. Α

7. feladat: Készítsen egy ilyen kétoldalon elhelyezkedő keretrendszert. Minta: fel7.html.

Ahogy haladott előre az élet (meg az egyre újabb böngésző-szabványok), úgy változik a HTML is. Ennek egyik áldozata lett a FRAME. Helyette bejött az iFRAME. Használata végtelen egyszerű, mivel egy virtuális keretet hoz létre a weblapon belül. Például a következő kódot kell beépíteni a weblapba:

<HTML>

<IFRAME SRC="http://www.tferi.hu/"></IFRAME>

</HTML>

Fontosabb paraméterek

- ALIGN: (left/right/top/middle/button): rendezés a szokott helyre. Elavult. A DIV használata javasolt helyette.
- FRAMEBORDER: (1/0): legyen keret (1) vagy nem (0).
- HEIGHT: (pixel vagy %): A keret magassága képpontban vagy %-ban.
- LONGDESC: megadja azt az oldalt, ahol az iFRAME hosszabb leírása található.
- MARGINHEIGHT: margó magassága képpontokban.
- MARGINWIDTH: margó szélessége képpontokban.
- NAME: a keret neve. Ezzel lehet hivatkozni rá linkeléskor!

- SCROLLING: (yes/no/auto): a keret görgethetősége.

- SRC (URL): megadja az IFRAME keretbe beépített dokumentum címét.

- WIDTH: (pixel vagy %): a keret szélessége képpontban vagy %-ban.

10. fejezet: Egyéb formázások

Szövegek dekorálása

Természetesen egyéb formázási lehetőségeink is lehetnek. Az alábbi néhány sor csak pár lehetőséget mutat be: <ADDRESS>

Postacímet jelöl ki

</ADDRESS> <BLINK> Ez itt villog, de csak Netscape-ben! </BLINK> <BIG> Nagyobb karakterméret </BIG> <BLOCKQUOTE> Szövegblokk - érdemes kipróbálni! </BLOCKQUOTE> <CITE> Idézet - ritkán használható</CITE> <CODE> Programkód - a más betűstílus miatt érdemes használni</CODE> <COMMENT> Kommentálás - semmi hatással nincs a dokumentumra. Nem íródik ki </COMMENT> <DFN>Definált szöveg </DFN> Kiemelés - ritkán használt <KBD> Billentyűzetről begépelhető input írógép stílussal </KBD> <S> Keresztülhúzott szöveg</s> <SAMP> </SAMP>

Irodalmi szövegrészlet, illetve mintakarakter

<SMALL> Kisebb betûméret </SMALL> Vastagított megjelenés _{Alsó index} ^{Felső index}

<VAR> Változónevet jelöl ki </VAR>

<TT> frógépkarakterek

Marquee

Érdekes, de sajnos csak az Explorerben megjelenő lehetőség a szövegek feliratszerű mozgatása a <MARQUEE> és a </MARQUEE> között. Előfordulhat, hogy egyes alternatív böngészőkben is megjelenik a hatás kívánságunk szerint, de ez nem túl valószínű! Általában akkor lehet látványos az effektus, ha az ablak nagyobb részében látható lesz a mozgás, mint a lenti példában: (minta28.html)

10 / Create PDF files without this message by purchasing novaPDF printer (http://www.novapdf.com)

	D:\HTML\minta28.html - Microsoft Internet Explorer		
	<u> </u>	k <u>E</u> szközök <u>S</u> úgó	
HTML>	↓ → . ⊗
Vissza Előre Leállítás	Frissítés Kezdőlap 💙	
<pre><marquee behavior="alternate" bgcolor="teal" dataformatas="text" loop="3" title="dumálás" width="/5%"></marquee></pre>	🛛 🖆 D:\HTML\minta28.html	✓	
Ez a duma!
Ez a duma!	×	
		×	
	Kész	🛄 Sajátgép	

Pár paraméter:

BEHAVIOR =alternate/scroll/slide - mozgásirány = balra-jobbra/átlapozás (scroll) a direction által meghatározott irányba/a szöveg levágása az előző mintájára BGCOLOR = háttérszín kódja vagy neve

DATAFORMATAS = text/html - adatformátum - sima szöveg/html

DIR = ltr/rtl - szöveg olvasási irányának meghatározása; ltr=balról jobbra (alapértelmezés); rtl = jobbról balra

DIRECTION = left/right/up/down - scrollozás iránya - bal/jobb/fel/le; Alapértelmezés: left

HEIGHT = "n" - Hány %-ot, vagy képpontot foglalhat el a HTML-tag a képből.

HSPACE = "n" - Mekkora legyen a HTML-tag mellett a szabad hely vízszintesen?

VSPACE = "n" - Mekkora legyen a HTML-tag mellett a hely függőlegesen?

LOOP = "n" - Hány ismétlés után álljon le a mozgatás. (Végtelen = -1)

SCROLLAMOUNT = "n" - Hány pixel elcsúszással rajzoljon ismét a MARQUEE.

SCROLLDELAY = "n" - Hány millimásodperc után rajzolja újra a HTML-taget.

TITLE = "cím" - Mi jelenjen meg, ha az egeret fölé visszük?

WIDTH = "n" - Az ablak hány százalékában jelenjen meg a MARQUEE.

8. feladat: Készítsen egy jobbról balra 4-szer elhaladó pár szavas szöveget, amely az aktuális ablak 65%-át foglalja el, de az egész alakzat középre legyen igazítva és sárga háttere legyen. (Minta: fel8.html)

9. feladat: Ugyanezekkel a paraméterekkel készítsen egy újabb objektumot, melyben egy weblap linkje göndül tova. (Minta: fel9.html)

Basefont

Fontos karakterformázási lehetőséget tartalmaz a <BASEFONT> tag, mely egy dokumentum alapvető karakterkészletét tartalmazhatja, amelyhez képest a többi karakter hogyan nézzen ki. Lehetséges paraméterei - főleg az Explorerben: COLOR (szín) és FACE (karakterkészlet neve). A főbb böngészők ismerik a SIZE (méret) paramétert. További segítséget jelenthet a következő file (minta29.html):

<HTML>

<basefont color="blue" face="Arial, Courier" size="4">
 Ez lesz az alapértelmezés!
 </basefont>

</HTML>

BGSound

Csak az Explorer által használt lehetőség a <BGSOUND> (háttérhang). Itt hangkártyával rendelkező gép segítségével lejátszathatjuk az oldalhoz rendelt háttérhangot. Választható kiterjesztések: **WAV, AU, MID** és **CD**. Kötelező paraméter a forrás megjelölése (SRC). Lehetséges paraméter az ismétlések számát szabályozó LOOP=n, melyben n egy sorszám. Abban az esetben, ha **n** = -1, akkor végtelenszer ismétlődik a háttérhang. Érdekes lehetőség a **BALANCE=n** paraméter, ahol **n** -10000 és +10000 közötti érték. Ez határozza meg a bal és jobb oldali hangszórók közti hangosság értékét. Alapértelmezés: 0. (Egyenlő hangosság.) További hasonló paraméter a **VOLUME=n**, ami neve alapján sejthetően a hangerőért felelős. **n** értéke -10000 és 0 között lehet, ahol 0 a legnagyobb hangerő.

11. fejezet: BODY és META

Az eddigi képnél kicsit bonyolultabb, árnyaltabb fogalmazás szükséges a teljes értékû HTML lapokhoz. Ezentúl a dokumentum sablonjához a következőt ajánlom: (minta30.html)

| <pre></pre> | Látható, hogy maga a <html>-tartomány két részre oszlik. Van egyrészt egy fejléc<head> és
</head> között, valamint egy szövegtörzs a <body> és a </body> között. Eddig csak ez utóbbi
került sorra. A fejléc megléte nem kötelező, de sokat tud segíteni a következő elemekkel:
<title> A Dokumentum címe </title>
A <meta/> kezdetû elemeknek nincsen zárórésze és nem is jelennek meg, de annál hasznosabbak!
Használata kizárólag a fejlécben engedélyezett. Főbb paraméterei már a bal oldali kódban is láthatóak
Szokások:
- Description: pár szavas leirás - őszintén!
- Keywords: A lapra jellemző kulcsszavak a keresőrobotoknak.
- Generator: Milyen programmal lett a lap elkészítve. (PI. Jegyzettömb)
- Author: A szerző neve, esetleg E-mail címe!
- Robots: Parancsok a keresőrobotok számára. Lehetséges értékek: "index/noindex" indexelhető
vagy nem; "follow/nofollow" követhetők a hivatkozások vagy nem. Mivel úgyis mindkettőt használni
kell, ezért célszerű helyettük írni a "deny" szót (tilos mindkettőt), illetve az "all" szót, amely mindkét
tevékenységet engedi.
- Expires: Lejárat ideje. Ha pl. csak minden hónap elsején frissíti a lapját, akkor érdemes a mindig
következő frissítési dátumot beírni. Így közvetlenül a Proxy-kből is le tud töltődni a lap. Ha mindig a
legfrissebb tartalmat akarja láttatni, akkor időpont helyett egyszerűen a "NOW" (=most) szót kell
beírnia.
Valamennyi <meta name=""/> kezdetû tagben használható a lang="en", vagy a lang="hu"
paraméter, ami a nyelvet jelöli. Indexelni például nem bûn angolul akkor is, ha a lap kizárólag magyar!</html> |
|-------------|---|
|-------------|---|

- A HTTP-EQUIV egy már lehetőséget rejt. Ugyanis itt megadhatjuk a böngészőnek, hogy az adott dokumentum mikor veszti érvényét. Így ha a böngésző újabb parancsot kap a dokumentum letöltésére, akkor ha a cache-ben eltárolt határidő előtt van még a weblap, akkor nem bajmolódik a letöltéssel, hanem beolvassa magából a gépből és már készen is van. Célszerû egy weblapnál nem túl távoli időpontot megadni!

- A másik sor (<META HTTP-EQUIV="Content-Type" CONTENT="text/html; charset=iso-8859-2">) pedig a magyar karakterkészlet használtára keszíti elő a gépet.

- Lehetőség nyílik arra is, hogy egy dokumentumot állandóan frissítsünk. A <META HTTP-EQUIV="REFRESH" CONTENT=2> használata például 2 másodpercenként frissít egy weblapot! (Tőzsdei árfolyamoknál még jól jöhet.)

- Több értelme lehet egy másik webhely automatikus betöltésének. A <META HTTP-EQUIV="REFRESH" CONTENT="5; URL=http://poszter.ini.hu/"> tag például az URL-ben megadott webhelyet hozza be 5 másodperc elteltével!

- Szintén érdemes használni a <META HTTP-EQUIV="Reply-to" content=" hivatalos@tferi.hu"> taget is, ami a lehetséges válaszcímet adja meg.

Egy másik fontos elem a <BODY> és a </BODY> közé ékelt szövegtörzs nyitóeleme. Rengeteg lehetőséget tartalmaz és igen sokféleképpen lehet alkalmazni. Lehetséges paraméterei közül csak a lényegesebbek kerülnek itt felsorolásra:

- BGCOLOR="színkód" background color; A háttérszín neve vagy kódja.
- ALINK="színkód" active link; Az éppen aktív link(ek) színkódja vagy neve
- VLINK="színkód" visited link; A már meglátogatott linkek színkódja vagy neve.
- LINK= "színkód" link's color. A még meg nem látogatott linkek színkódja vagy neve.
- TEXT="színkód" text color; A sima (linkek nélküli) szöveg színkódja vagy neve.
- BACKGROUND="url" Háttérkép neve (esetleges útvonallal).
- BGPROPERTIES=FIXED Vízjel megadása. Ez így nem gördíthető!
- TITLE="szöveg" Ez a szöveg lesz kiírva az egérmutató fölé (mintegy segítségként), ha az ablak fölé ér
- NOWRAP="TRUE" Szöveg nem törhető meg automatikusan. Alapértelmezés: NOWRAP="FALSE".
- SCROLL="NO" Eltünteti az oldalsó scrollozó-csíkot. Alapértelmezés: SCROLL="YES". Lehetséges érték még: "AUTO" (automatikus).
- BOTTOMMARGIN=n Alsó margó pixelben. Felülbírálja az alapértelmezést. Csak egész szám lehet. Alapértéke: 15. Minimum: 0.
- TOPMARGIN=n Felső margó pixelben. Felülbírálja az alapértelmezést. Csak egész szám lehet. Alapértéke: 15. Minimum: 0.
- LEFTMARGIN=n Bal oldali margó pixelben. Felülbírálja az alapértelmezést. Csak egész szám lehet. Alapértéke: 10. Minimum: 0.
- RIGHTMARGIN=n Jobb oldali margó pixelben. Felülbírálja az alapértelmezést. Csak egész szám lehet. Alapértéke: 10. Minimum: 0.
- További elemek is lehetnek a weblap fejlécében:

<ISINDEX> : Nem tartalmaz semmi szöveget és nincsen záróeleme sem. A böngésző számára jelzi, hogy kereshető (indexelhető) dokumentumról van szó. Javasolt helyette a "robots" META-tag használata.

<LINK> : Jelzi a dokumentum kapcsolatát más dokumentumokkal, stíluslappal címszalaggal, stb. Kell záróelem. Paraméterei: **DISABLED** - megtiltja az elem használatát; **HREF="url"** - élőkapocs létrehozása; **MEDIA="SCREEN"** vagy **MEDIA="PRINT"** vagy **MEDIA="ALL"** - meghatározza a dokumentum kimenetét, lehetőségek: képernyő,nyomtató, minden (alapértelmezés)

12. fejezet: Térképek

Ha egy bonyolultabb képünk van rengeteg utalással és felirattal és/vagy rajzzal, akkor célszerû egy olyan rendszert kialakítani, amelynél egyes részekre kattintva nyitódhat meg egy újabb kapcsolat. Mintaképpen nézzük meg a következő képet és file-t: (minta31.html)

| Egyes utalás
Kettes utalás
Hármas utalás
Négyes utalás | | <html>

<map name="terkep1"></map></html> |
|---|---------|--|
| Monta atalia | map.gif | <area coords="25,12,114,32" href="/minta1.html" shape="rect"/>
<area coords="25,33,114,47" href="/minta2.html" shape="rect"/>
<area coords="25,48,119,70" href="/minta3.html" shape="rect"/>
<area coords="25,71,119,88" href="/minta4.html" shape="rect"/>
<area coords="20,212,50" href="/minta5.html" shape="rect"/>
<area coords="20,212,50" href="/minta5.html" shape="rect"/>
<area coords="20,212,50" href="/minta5.html" shape="rect"/>
<area coords="20,200,212,50" href="/minta5.html" shape="rect"/>
<area coords="20,200,20,200" href="/minta5.html" shape="rect"/>
< <area coords="20,200,20,200" href="/minta5.html" shape="rect"/>
<
<
< |

(Megjegyzés: a fenti kép a PhotoShop 5.0 és a CorelDraw 9 programokkal készült!)

A dolog lényege, hogy a térképnek és a feldolgozott utalásoknak nem kell azonos file-ban lennie, de lassabb kapcsolatú gépek miatt célszerû azonos file-ba tenni a két anyagot. Az első fontos utasítás az IMG SRC-ben lévő USEMAP paraméter. Itt meg kell adni a térképfeldolgozó file, valamint a térkép helyét.

- A térkép feldolgozásához kell a **<MAP name="térképneve">** tag. A konkrét élőkapcsokat az **<area>** tag szabályozza. Paraméterei:
- shape = rect (téglalap), circle (kör), poly(polygon), default (mindenhol máshol egyéb helyen)
- coords = koordináták. Téglalap esetén két átellenes saroké, kör esetén a középpont és a sugár, poligon esetén sorban a sarkok (az utolsó legyen azonos az elsővel!).
- href = élőkapocs. Teljes utalás is lehet, nem csak egyszerű file.
- alt = alternatív szöveg.
- target = Megnyitandó file helye (pl.) megosztás esetén.
- title = az egérmutató hatására kiírandó szöveg.
- nohref = ennek a területnek nincsen élőkapcsa.

Minták: Kapcsolatok (4. fejezet).

10. feladat: Nem feltétlenül könnyû egy ilyen térkép (első) előkészítése, de némi próbálkozás után a fenti minta alapján sikerülhet!

13. fejezet: Kérdőívek a HTML dokumentumban

Hadd kezdjem ezúttal egy megjegyzéssel: a kérdőívek helyes összeállítása és megfogalmazása a gyakorlattal rendekelzőknek nem túl nehéz, csak időigényes feladat. Én magam is úgy szokta elkészíteni őket, hogy a egy weblapszerkesztővel előbb előkészítem a terepet (bocsánat, a kérdőívet), majd utána kezdem el egy kódszintű szerkesztővel a finomhangolást!

Egy weblapon kérdőíveket is közzé tehetünk, amelyek használata első pillantásra nem feltétlenül egyszerű!

A <FORM METHOD="mód" ACTION="mit csináljak vele"> és a </FORM> közötti utasítások határozzák meg az ûrlapot.

Az ACTION határozza meg a feldolgozást végző programot. Ez többnyire a kiszolgáló szerverén a /cgi-bin/ könyvtárban van, de lehet E-mailben is elküldeni. Ez utóbbi sokkal egyszerűbb és nem kell hozzá semmilyen feldolgozó-program. Olvasása a legegyszerűbb szövegszerkesztövel (értsd: NotePad/Jegyzettömb) is lehetséges! Ha mindenáron egy feldolgozó-programot kell megcímezni, akkor kiterjesztése többnyire PHP vagy ASP szokott lenni. Vigyázat! Az ilyen programok írása nem feltétlenül egyszerű! Minta levélküldésre: <ACTION METHOD="mailto: hivatalos@tferi.hu">

Minta feldolgozó-programra: <ACTION METHOD="feldolgoz.php">

A METHOD a kitöltött ûrlap továbbítási módját határozza meg. Ez lehet GET (Hozzáfůzi az ûrlapot az url-hez - időnként túl hosszúra nyúlhat az url!), illetve POST (adatcsomagban - biztonságos!)

Érdemes használni POST adatküldés esetén az ENCTYPE="TEXT/PLAIN" paramétert, mert így tapasztalatom szerint minden levelezőprogram jól megérti a küldött adatokat, még az egyébként igen kényes www.freemail.hu is!

Az <INPUT NAME="név" TYPE="típus" ALIGN="igazítás"> utasítással határozható meg egy kitöltendô ûrlapmezô.

A NAME természetesen a mezônév, amely alapján a feldolgozóprogram azonosítja a bevitt adatot. Ez gyakorlatilag szabadon megválasztható, de javasolt a klasszikus DOS szabványait megtartani és nem túl sokat variálni a nevekkel. Tapasztalatom szerint nem minden E-mail-en elküldött ûrlap jön át tökéletesen, ha túl sok a magyar elnevezés. Az ALIGN természetesen igazítást jelent. Lehetséges értékei: left, right, center.

Itt is használható a TITLE, mely itt is az egér hatására megjelenő szöveget jelenti. Tapasztalatom szerint bonyolultabb űrlapoknál sok mező rossz kitöltése elkerülhető pár TITLE tag-gel.

A TYPE pedig az adattípus, melyet vár a beviteli mezô. Lehetséges típusok:

TEXT -szöveg,

PASSWORD - jelszó (nem jelenik meg bevitelkor!), HIDDEN-rejtett (ez sem jelenik meg), CHECKBOX - kapcsoló (több is kiválasztható egyszerre), RADIO - kapcsoló (egyszerre csak egyet lehet kiválasztani), RANGE - numerikus adat, FILE - csatolandó fájl, SUBMIT - adattovábbító gomb, RESET - megsemmisítő (inicializáló) gomb, BUTTON - egyéb nyomógomb.

Az <INPUT> utasításban további opciók is szerepelhetnek, a fő opciók értékeitől függően:

A VALUE kiegészítő opcióval megadott értéket veszi fel alapértelmezésként a szöveges vagy numerikus beviteli mező. Értékét nem kell megadni.

TEXT típusú mező esetén egy további opció, a SIZE="méret" opció határozza meg az ablak szélességét, a MAXLENGTH="érték" pedig a maximális hosszt. Lehetséges paraméter a READONLY, mley nevéből adódóan csak olvashatóvá teszi a file-t.

A CHECKBOX és a RADIO típusú mezők további paramétere lehet a CHECKED opció, mely bekapcsolja a kapcsolót - alapértelmezésként.

A RANGE típusú mezô esetén megadható az a tartomány, melybe a bevitt értéknek bele kell esnie, a MAX="maximum" és a MIN="minimum" további opciókkal.

A FILE típusú mezőben megadott fájl az ACCEPT kiegészítő opcióval megadott MIME módon csatolódik az elküldendő kérdőívhez. (Megjegyzés: Egy Browse nyomógombbal támogatott fájlkereső-ablakból lehet a fájlt kiválasztani.)

A SUBMIT és a RESET gombokhoz tartozó kiegészítő opció a VALUE="felirat", amely a gombok feliratát jelöli ki. Egyébként a SUBMIT gomb lenyomásának hatására küldi el az úrlapadatokat a kérdőív a feldolgozó programnak, a RESET gomb lenyomása pedig az alapértékekkel tölti fel a beviteli mezőket.

A BUTTON gombot nem feltétlenül kell használni, mivel gyakorlatilag semmilyen szerepe nincsen!

Hosszabb szöveg bevitelére alkalmas a <TEXTAREA NAME="név" ROWS="magaság" COLS="szélesség" VALUE="szöveg"> és a </TEXTAREA> utasításpár, amely egy beviteli ablakot nyit megadott szélességben és sorban. A VALUE az alapértelmezésként megjelenítendő szöveget adja meg.

Egy kérdésre adandó válasz egyszerű - menüből történő - kiválasztását teszi lehetővé a kérdőíven a <SELECT NAME="név" SIZE="sor"> és a </SELECT> utasításokkal létrehozott kiválasztásos menü, melynek menüpontjait az <OPTION> utasítással adhatjuk meg. Az **OPTION** fontos paramétere a **VALUE="rérték"**, ami a szöveges/karakteres mezőknél igen hasznos lehet. Érdemes használni, de nem szabad egy kérdőíven túl sok választást megadni, mert akkor tapasztalatom szerint az internetes felhasználó nem hajlandó végigcsinálni a kérdőívet.

A SIZE opció azt határozza meg, hogy hány sorban jelenjenek meg a SELECT-ben választható menüpontok egy szkrollozható menüben. Hiánya esetén, hagyományos legördülő menüből lehet választani. A MULTIPLE opció esetén több menüpont is kijelölhető egyszerre. Az <OPTION SELECTED> formájú utasítás adja meg az alapértelmezett választást!

Érdekes paraméterként lehet alkalmazni az ACCESSKEY=gomb-ot, amelynél a böngészőben lehet megadni az ûrlapra ugráshoz használt ALT+gomb kombinációt!

Használható a DISABLED is, ami az éppen aktuális elem aktív használatát tiltja le

Érdemes elgondolkozni az AUTOCOMPLETE="ON", illetve "OFF" használatán egyes szöveges mezőknél, persze a jelszómezőket kivéve. Nevéből érthetően ez engedélyezi a mező automatikus kitöltését, ha már a felhasználó járt ott!

Lehetőségként felmerülhet, hogy alkalomadtán el kell rejteni a fókuszt, magyarul azt a helyet, ahová először írni lehet. (A dolog értelme: a felhasználónak muszáj legalább egyet kattintania az űrlap kitöltése előtt!)

Ezt a HIDEFOCUS="true" értékkel tehetjük lehetővé. Alapértelmezésben a fókusz látható, azaz HIDEFOCUS="false".

Itt is felhasználható, igény szerint akár elemenként is a LANG="nyelvi_kód". A hazánkban használt legfontosabb nyelvi kódok:

hu = Hungarian/Magyar en = English/Általános angol en-us = English - United States /Amerikai angol de = German - Standard/Általános német de-at = German - Austria/Osztrák német ro = Romanian/Román ru = Russian/Orosz cz = Czeh/Cseh

További nyelvi kódok ebből az angol nyelvű táblázatból szedhetők ki: htmllang6.html.

Egy apró tanács a komolyabb kérdőívek kitöltése előtt: mindig többszörösen próbáljuk ki a kész kérdőívet. Lehetősleg ne csak a saját gépünköről, hanem minél több helyről. Ha lehetőségünk van rá, akkor érdemes több verziójú Explorerben, Netscape-ben és minél több operációs rendszerben is kipróbálni. A rendszerek közül ne maradjon ki a Linux sem! Ha saját magunknak ez gondot okoz, akkor kérjük meg ismerőseinket az ellenőrzésre. "Éles" megrendelőívvel SOHA ne kísérletezgessünk, csak az összes próba után!

A következő példa egy nem kifejezetten egyszerű kérdőívet mutat be: (minta 32.html)

Még valami: ne ilyen szintű legyen az Ön első kérdőíve, kedves olvasó! Csak lassacskán haladjon a pofonegyszerűtől a nehezebb felé!

11. feladat: Készítsen egy kérdőivet, mely egy E-mail címre postázza el a látogató megkérdezett nevét! Minta: fel11.html

12. feladat: Az előző kérdőívet bővítse úgy, hogy egy újabb 4 soros szövegmezőbe lehessen beírni a felhasználó teljes postacímét! Minta: fel12.html

13. feladat: Az előző kérdőívet bővítse úgy, hogy a felhasználótől kérje be a nemét is egy választómezővel (RADIO BUTTON)! Minta: fel13.html

14. feladat: A előző kérdőívet bővítse egy legördülő mezővel, melynek segítségével a felhasználó megadhatja életkorát évtizedekben! Minta: fel14.html

14. fejezet: Egyéb elemek

Természetesen nem csupán annyi eleme van a HTML-nyelvnek, amennyit ez a meglehetősen szűkre szabott könyv felsorol. Éppen ezért az alábbiakban szeretnék nagyon röviden még pár elemet bemutatni.

<!-- Megjegyzés --> Ez az az elem, amit alapértelmezésben nem jelenít meg a böngésző.

- <!DOCTYPE> Megjegyzésként jelzi, hogy a weblap melyik HTML-szabványt jeleníti meg. Példa:

<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 3.2//EN">

<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.0 Strict//EN">

ACRONYM: mozaikszavak megadása, beszúrása. Pl.: <acronym title="Cascading Style Sheet">CSS</acronym>

Kihalóféleben van, mert egyre kevésbé támogatják.

APPLET: Futtatható program helyének beszúrása. Fontosabb paraméterei:

ALIGN = ABSBOTTOM | ABSMIDDLE | BASELINE | BOTTOM | LEFT | MIDDLE | RIGHT | TEXTTOP | TOP (Igazítás)

ALT = szöveg (Helyettesítő szöveg, ha nem sikerül lefuttatni.) CODE = filenév (A lefordított Java-class neve.) CODEBASE = url (A bázis-url helye.) HEIGHT = n (magasság) HSPACE = n (Az applet vízszintes margója.) NAME = név (Az applet neve.) SRC = url (A forrásfile teljes url-je.) TITLE = cím (A kiírt szöveg, amit az egér felette lebegésekor íródik ki.) VSPACE = n (Az applet függőleges margója.) WIDTH = n (szélesség) BASE: A dokumentum báziscímének meghatározása - keretek (FRAME) alkalmazásakor. (BASE url) Paraméterei: HREF=url és TARGET=ablak_név |_blank |_parent |_self | top BUTTON: Nyomógomb beszúrása. Használata szinte teljesen azonos a kérdőívekben megismertével. CENTER: A nyitó- és zárótag közötti elemet, vagy elemeket középre rendezi. COL: Táblázatban oszlop definiálása. Ritkán használt! COLGROUP: Oszlopok közös csoportjának gyűjtője. Ritkán használt! DEL: Dokumentumból törölt szöveg kijelölése. DIR: Felsorolásszerű lista készítése. Eleme: LI EMBED: Dokumentum beszúra egy másikba. Fontosabb paraméterei, mint az APPLET-nél. FIELDSET: Mezőelem beszúrása. Csak LEGEND taget tartalmazhat közvetlenül utána. IFRAME: Lebegő keretek újabb definiálási lehetősége. Paraméterei lényegében azonosak a keretekével. INS: A dokumentumhoz hozzáadott mező beszúrása. LABEL: Címkét definiál a kontrolláló elemek számára. LEGEND: Megadja a FIELDSET elemét. Csak ezen belül lehet használni! LISTING: Előre listázott szöveg. Kb. azonos a PRE taggel. MENU: Listák menü-szerű felsorolása. Eleme: LI. NOSCRIPT: A scriptek megjelenítésére képtelen böngészők számára a HTML-kódot tartalmazza. OBJECT: Objektum beszúrása a HTML-dokumentumba. pl. kép, dokumentum applikáció, vezérlés, stb. Fontosabb paraméterei, mint az APPLET-nél. PARAM: Változókat határoz(hat) meg egyéb elemeknek, például: APPLET, EMBED, OBJECT. PLAINTEXT: Mindenféle formázás nélküli sima szöveg megjelenítése. Q: Kiemelt szöveg megjelenítése. Ritkán használt! SCRIPT: Egy más nyelven írt script beszúrása SPAN: Érvénvességi kör definiálása STRIKE: Keresztülhúzott szöveg kiírási mód. Lásd: S tag. TBODY: Táblázat törzsének definiálása, Ritkán használt! THEAD: Táblázat fejlécének definiálása. Ritkán használt XMP: Mintaszöveg definiálása. Nem használt. Javasolt helyette: PRE és SAMP.

Módosítás: (2012. január 21. szombat, 16:04)